

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-2076/24-A
Sp. zn. ČŠIA-S-357/24 A

Název	Základní škola, Praha 9 - Dolní Počernice, Národních hrdinů 70
Sídlo	Národních hrdinů 70, 190 12 Praha 9 - Dolní Počernice
E-mail	zs.dp@tiscali.cz
IČO	45 246 025
Identifikátor	600 040 461
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jiří Schwarz
Zřizovatel	Městská část Praha - Dolní Počernice
Místo inspekční činnosti	Národních hrdinů 70, Praha 9
Inspekční činnost na místě	10. 6. 2024 – 13. 6. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola, Praha 9 - Dolní Počernice, Národních hrdinů 70, příspěvková organizace (dále „škola“ nebo „instituce“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny a školní jídelny.

Vzdělávání se uskutečňuje ve třech budovách na výše uvedené adrese, v historické budově sídlí 1. až 4. ročník, včetně školní družiny, v dalších dvou budovách je umístěn 5. – 9. ročník.

K termínu inspekční činnosti se v 16 třídách vzdělávalo 327 žáků. Nejvyšší povolený počet (375) žáků ve škole tak byl naplněn na 87 %. Školu také navštěvují žáci z nedalekého dětského domova. Na základní vzdělávání kontinuálně navazuje zájmové vzdělávání v pěti odděleních školní družiny (126 účastníků). Přibližně 14 % tvoří žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) nebo s odlišným mateřským jazykem (dále „OMJ“). Anglický jazyk je vyučován již od prvního ročníku, od osmého ročníku přibývá volitelný německý jazyk.

ZŠ je komunitně vedená menší škola. Jejím hlavním cílem je podporovat všestranný rozvoj osobnosti žáků, dbát na vytváření pozitivního pracovního prostředí založeného na vzájemné úctě a respektu a podporovat zodpovědnost žáků za své výsledky vzdělávání. ZŠ je umístěna v příjemném prostředí městské části Praha - Dolní Počernice.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) disponuje mnohaletou praxí. Stanovil reálnou koncepci rozvoje školy, která vychází z jejích aktuálních podmínek i záměrů zřizovatele. Vytýčené cíle se daří postupně naplňovat např. v oblasti materiálního vybavení.

Organizační struktura se od předchozího inspekčního hodnocení nezměnila. Ředitel delegoval značnou část svých kompetencí na svou zástupkyni, která je zároveň výchovnou poradkyní. Kumulace dvou časově náročných funkcí zástupkyně se jeví jako nevhodná, neboť jí neumožňuje dostatečně se věnovat sledování úrovně pedagogického procesu. Část svých pravomocí převedl ředitel také na další pedagogické pracovníky, tj. vedoucí školní družiny (dále „ŠD“) a odborné pracovníky školního poradenského pracoviště. V rámci pedagogické rady jsou projednávány především zásadní pedagogické dokumenty a organizační záležitosti, v menší míře však opatření týkající se kvality vzdělávání.

Vedení školy průběžně provádí hospitační činnost, identifikuje didaktické nedostatky ve výchovně vzdělávacím procesu, avšak nestanovuje konkrétní opatření ke svým zjištěním, což se negativně projevilo v nedostacích v průběhu vzdělávání zejména v pestrosti výchovně vzdělávacích strategií, ve specifické práci se žáky s SVP. Vzájemné hospitace jako prostředek k profesnímu rozvoji pedagogických pracovníků jsou využívány pouze ojedinelé. O nižší efektivitě kontrolních mechanismů svědčí i skutečnost, že není dostatečně vyhodnocována kvalita práce školního poradenského pracoviště.

Personální zajištění vzdělávání žáků umožňuje realizaci školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“). Od předchozího inspekčního hodnocení v roce 2018 došlo k obměně pedagogického sboru, z celkového počtu 24 učitelů je téměř polovina nekvalifikovaných (7 z nich si doplňuje potřebné vzdělání). Ve škole také působí 5 vychovatelů ŠD a 4 asistenti pedagoga. Pedagogové efektivně spolupracují v oblasti organizačního zajištění výuky, v menší míře pak na sjednávání vzdělávacích postupů, což se odráží v rozdílné úrovni vyučovacích hodin. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) vychází zejména z potřeb a zájmů jednotlivých učitelů, méně reaguje na skutečné potřeby školy.

Vícezdrojové financování umožňuje kvalitní realizaci ŠVP a systematickou obnovu materiálních podmínek (nová multimediální učebna). Vedení školy se zaměřuje především na modernizaci mobilní počítačové sítě. Rozsáhlé venkovní sportovní a relaxační zázemí (víceúčelové hřiště s atletickým oválem, kurtem pro plážovou odbíjenou a antukovým tenisovým kurtem, posezení pod pergolou, školní pozemek) slouží pro výuku tělesné

výchovy a jiným pohybovým aktivitám (relaxačnímu pobytu žáků během přestávek, odpolední aktivity ŠD a zájmových útvarů (tenis, jóga, tanec). Pro výuku tělesné výchovy škola využívá i tělocvičnu Sokola. Přestože škola disponuje dostatečným počtem kmenových učeben vzhledem k aktuálnímu počtu žáků, pro její další rozvoj jsou však limitující nedostatečné prostorové podmínky.

Realizaci koncepčních záměrů podporuje zejména spolupráce se zřizovatelem a zákonnými zástupci žáků (Den dětí, vynášení Morany). Žáci se pravidelně zapojují do projektů různého zaměření, např. Den Země, balíčky pro seniory, což přispívá k rozvoji jejich osobnosti a podpoře prosociálních vztahů. Vedení školy spolu s pedagogy a městským kulturním a informačním centrem vytváří prostřednictvím řady školních akcí a projektů prostor pro neformální setkávání žáků, rodičů i občanů městské části, a tím podporuje komunitní charakter organizace.

Škola podporuje zdravý životní styl a stravovací návyky žáků zapojením do projektu Ovoce do škol a Mléko do škol. Poskytovaná strava je pestrá s využitím zdravích prospěšných potravin.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve všech hospitovaných vyučovacích hodinách panovala vstřícná a přátelská atmosféra založená na vzájemném respektu. Žáci neměli obavu obrátit se na učitele či vyjádřit svůj názor, přitom dodržovali nastavená pravidla. Učitelé vždy formulovali téma hodiny, ojediněle nechali vyvozovat téma žáky. V úrovni hospitovaných hodin byly zaznamenány kvalitativní rozdíly, a to v jejich struktuře i efektivitě. V části sledované výuky odpovídaly zvolené metody a formy převážně charakteru probíraného učiva, stanovenému cíli, věku žáků a jejich schopnostem. Ve výuce se většinou dařilo udržovat zájem žáků o probírané učivo. Vyučující kombinovali především frontální výuku s řízeným rozhovorem a samostatnou prací žáků, v některých případech uplatňovali smysluplnou kooperaci žáků při skupinové práci nebo práci ve dvojicích. V menší části hodin byl patrný důraz na mezipředmětové vztahy a také na propojení učiva s reálným životem, vedení žáků k náročnějšímu samostatnému verbálnímu projevu. Přítomnost asistentek pedagoga v některých hodinách byla zejména pro žáky s SVP přínosem.

V části sledované výuky byla efektivita vzdělávání nižší. Kvalitu těchto hodin snižovaly některé dílčí metodické a didaktické nedostatky, např. nízká míra aktivizujících metod, scházející kooperace a práce se žakovskou chybou nebo nedostatečné využití stávajících znalostí žáků, absence využití názorných pomůcek. Zvolené vzdělávací strategie vedly v některých případech k pasivitě žáků, podporovaly zejména rozvoj vědomostí a dovedností žáků, menší pozornost byla věnována formování jejich postojů. Převládala frontální výuka založená na dominantním postavení učitele. Žáci byli jen ojediněle vedeni k cílenému vytváření postojů, odvozování nových poznatků, logickému myšlení, pochopení vzájemných souvislostí. Scházela efektivní podpora rozvoje gramotností (čtenářské, matematické, informační i digitální), samostatnosti žáků při řešení zadaných úkolů a práce s různými zdroji informací. Shrnutí učiva v závěru vyučovací hodiny neprobíhalo vždy efektivně, především na druhém stupni většinou scházelo, nedocházelo tak k ověření splnění vzdělávacího cíle. Žáci byli jen v minimální míře vedeni k posouzení kvality své práce i vrstevníků podle předem daných kritérií. Hodnocení pedagogů v závěru vyučovací hodiny bylo spíše formálního charakteru, postrádalo formativní funkci. Využití diferenciovaných úkolů s ohledem na různé vzdělávací potřeby žáků bylo zaznamenáno pouze ojediněle, nebylo dostatečně zohledněno rozdílné pracovní tempo a schopnosti jednotlivců.

V hospitovaných hodinách anglického jazyka byli žáci vedeni ke gramaticky správnému verbálnímu vyjadřování, ale nebyly u nich v dostatečné míře cíleně rozvíjeny interaktivní i receptivní řečové dovednosti. Z pozorování inspekčního týmu v průběhu vzdělávání vyplývá, že ve většině případů je efektivita nastavené podpory žáků snížena v důsledku nižší míry diferenciací zadávaných úkolů ve výuce.

Sledovaný průběh vzdělávání ve školní družině byl založen na pestré a hravé činnosti umožňující smysluplné využití volného času. Jednotlivé aktivity (odpočinkové, relaxační aj.) jsou časově vyvážené, vycházejí z individuálních potřeb a zájmu účastníků a efektivně rozvíjejí především jejich sociální a pracovní kompetence i představitost. Účastníci byli v průběhu vzdělávání účelně motivováni k jednotlivým činnostem a průběžně pozitivně slovně hodnoceni.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola věnuje dostatečnou pozornost adaptaci žáků prvních ročníků na nové školní prostředí, což dokládají jejich vzdělávací výsledky cíleně zaměřené na podporu motivace k učení. Důraz je kladen zejména na nastavení a dodržování pravidel. Škola nabízí i rozmanitou nabídku mimoškolních aktivit. K bezproblémovému přechodu dětí do základního vzdělávání přispívá spolupráce s mateřskou školou a rodiči budoucích žáků (Škola nanečisto). Střídání učitelů již v pátém ročníku a organizování adaptačních kurzů pro šesté ročníky napomáhá k bezproblémovému přestupu žáků na druhý stupeň.

Individuální i celkové vzdělávací výsledky žáků jsou sledovány vyučujícími i vedením školy a jsou pravidelně projednávány na jednáních pedagogické rady. Pedagogové získávají podklady pro hodnocení žáků převážně standardním způsobem (písemné a ústní zkoušení). Rovněž s nimi prokazatelně seznamují zákonné zástupce. Z podrobnější analýzy přehledů prospěchu vyplývá, že ve sledovaném období posledních dvou školních let dosahovali žáci stabilních výsledků, avšak žáci s OMJ a někteří žáci se SVP vykazovali zejména v některých předmětech slabší výsledky. Rozdílný přístup k hodnocení žáků a různá kvalita práce jednotlivých pedagogů se někdy negativně promítá do individuálních i mezipředmětových odchylek v celkovém hodnocení žáků. Součástí evaluace některých jednotlivců je i slovní sumativní hodnocení, které ovšem neobsahuje dostatečné naznačení dalšího rozvoje žáka a doporučení pro zlepšení. Z výběrového zjišťování testování ČŠI vyplývá, že žáci 5. ročníků dosahují v čtenářské gramotnosti a dovednostech usnadňujících učení výborných výsledků. Výchovná opatření jsou ukládána uvážlivě. Nadaní žáci se uplatňují v předmětových olympiádách a soutěžích.

Školní poradenské pracoviště se od minulé inspekční činnosti rozrostlo o pozici školního psychologa, který napomáhá ke zlepšování vztahů v třídních kolektivech. Školní preventivní strategie se zaměřují převážně na vytváření příznivého sociálního klimatu školy. Metodická prevence aktivně zajišťuje standardní akce v rámci programu prevence. Nastavené preventivní mechanismy, které slouží k včasnému zachycení případných signálů rizikového chování, jsou funkční. Důležitou roli v předcházení negativním jevům představují pravidelné třídnické hodiny a žákovský parlament.

Škola průběžně identifikuje individuální potřeby žáků se SVP, OMJ i žáky ohrožené školním neúspěchem. Žákům s SVP poskytuje podporu formou prvotní pedagogické diagnostiky, na základě doporučení školských poradenských zařízení realizuje i další podpůrná opatření, např. individuální vzdělávací plány, asistenta pedagoga. Pro žáky ohrožené školním neúspěchem škola zajišťuje doučování a individuální pomoc pedagogů v rámci předmětu speciálně pedagogické péče. Žákům s OMJ je zajištěna pomoc formou doučování

a individuálních konzultací. Přesto však činnost školního poradenského pracoviště není vždy funkční. Chybí důsledné vyhodnocování účinnosti podpůrných opatření, stanovování dalších postupů ve vzdělávání žáků a uplatňování efektivních vzdělávacích strategií. Vyhodnocení poskytování podpůrných opatření je pouze formální a neobsahuje potřebné náležitosti, metody a formy výuky nejsou tak vždy efektivně stanoveny.

Závěry

Vývoj školy

Vedení školy průběžně zlepšuje materiální podmínky pro vzdělávání. Škola si zachovává komunitní ráz.

Silné stránky

- podpora souměřitelnosti s obcí, účinná spolupráce se zřizovatelem zachovává komunitní ráz školy (1.5)
- pozitivní školní klima projevující se ve kladných vztazích mezi všemi aktéry vzdělávání (2.2)
- účinná podpora všestranného rozvoje osobnosti žáků a prosociálních vztahů prostřednictvím školních akcí, projektů a zájmové činnosti (4.1.)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- nedostatečná hospitační činnost a kontrola vedení školy se projevuje didaktickými nedostatky v průběhu vzdělávání, chybí systém vyhodnocování práce školního poradenského pracoviště (2.1)
- neefektivní metody a formy práce v části vzdělávání nevytvářely prostor pro aktivitu žáků, práci s postojovou složkou cíle, převažovala frontální forma vzdělávání s dominantním postavením učitele (4.2)
- absence shrnutí učiva a vyhodnocení dosažení vzdělávacího cíle a práce žáků v závěru vyučovací hodiny, nízká míra diferenciací a individualizace výuky s ohledem na rozdílné studijní předpoklady žáků a jejich odlišné pracovní tempo (4.3)
- absence vyhodnocování účinnosti podpůrných opatření a stanovování dalších postupů ve vzdělávání žáků (6.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- nastavit funkční systém hospitační činnosti vedení školy i vzájemných hospitací, na základě zjištění přijímat konkrétní opatření a průběžně vyhodnocovat jejich účinnost
- zvýšit účinnost metodické podpory učitelům pro práci s žáky s potřebou podpůrných opatření
- průběžně vyhodnocovat práci školního poradenského pracoviště, sledovat vyhodnocování účinnosti podpůrných opatření a na základě jednotlivých zjištění stanovovat konkrétní postupy a vzdělávací strategie ve vztahu k žákům s potřebou podpůrných opatření

- nastavit systém vzájemného přenosu informací mezi členy školního poradenského pracoviště a učiteli
- poskytovat pedagogickým pracovníkům cílenou metodickou podporu zaměřenou zejména na rozvoj komunikačních dovedností žáků a pochopení souvislostí, využívání informačních zdrojů a žakovské chyby v procesu učení, diferenciaci a individualizaci výuky, efektivitu zvolených výukových postupů, na práci se závěry vyučovacích hodin a využití formativního hodnocení
- lépe využít potenciál školního poradenského pracoviště, průběžně sledovat vzdělávací výsledky žáků s SVP

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina právnické osoby Základní škola, Praha 9 - Dolní Počernice, Národních hrdinů 70, ze dne 27. 1. 2006
2. Jmenovací listina ředitele s účinností od 1. 6. 2013
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ŠVP ZV – „ZŠ Dolní Počernice“ platný k termínu inspekční činnosti
4. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání platný k termínu inspekční činnosti
5. Školní řád včetně pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků platný k termínu inspekční činnosti
6. Vnitřní řád ŠD platný k termínu inspekční činnosti
7. Výběr třídních knih vedených ve školním roce 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
8. Výběr ze školní matriky žáků ve školním roce 2022/2023, 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
9. Hospitační záznamy ve školním roce 2022/2023, 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
10. Výroční zpráva za školní rok 2022/2023
11. Rozvrh vyučovacích hodin platný ve školním roce 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
12. Přehledy prospěchu žáků za školní roky 2021/2022, 2022/2023
13. Záznamy z jednání pedagogických rad vedené ve školních letech 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti

14. Portfolio výchovného poradce a metodika prevence vedené k termínu inspekční činnosti
15. Přehled o dalším vzdělávání pedagogů ve školním roce 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Dana Dalešická, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ivana Kučerová, školní inspektorka

Mgr. Bára Papáková, školní inspektorka

Bc. Hana Vejdovská, kontrolní pracovnice

2. 7. 2024